

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

v.d.

Cím:

Miért nincs liszt Budapesten?

Forrás:

M. Értéktérkép / hetli: Kied /

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

1919?

Személy

Helyszám

Miért nincs liszt Budapesten?

A vidéken csépeletlenül áll az idej gabonatermés — A gazdák nem kaptak benzint és nyersolajat — A kommunisták a benzin és olajkészletet autózásra használták el — 2000 korona egy mázsa búza

— A M. E. tudósítójától —

Hetek óta Budapest lakossága liszt nélkül áll. A kiadott jegyekre az egész fővárosban nem lehet árut kapni, mert abszolút semmi utánpótlás nem érkezik sehonnán, úgy, hogy a milliós város éhes lakossága az utolsó tartalékkészleteket kénytelen elfogyasztani. A liszthiány, a mely sajnos nemcsak átmenetinek ígérkezik, katasztrofálisan fenyegeti úgy Budapest, mint az egész megmaradt Magyarországot.

Néhány nap előtt Ereky közlelmzési miniszter nyilatkozott az egyik sajtóorgánumban. A miniszter ekkor kénytelen volt beismerni, hogy a lisztellátás kérdésében igen súlyos nehézségekkel küzd a kormány. Általánosságban az a hír volt elterjedve, hogy a felülszabotál a városok szemben és megtagadja a Haditermény bizományosainak a gabonatermés kiszolgáltatását azért, mert a bizományosok — zs idők. Ez a képtelen kifogás természetesen alaptalan, mert hiszen évtizedek óta a magyar paraszt soha másnak el nem adta termését, mint a zsidó kereskedőnek, elképzelhetetlen tehát, hogy egyszerre felekezeti kér-

dést csináljon a dologból. A lisztellátás csődjét nem a bizományosok rendezetlen vallási helyzete idézte elő, hanem sokkal komolyabb és mélyrehatóbb okok.

A proletárdiktatúra rémuralma alatt napról-napra kétségbeesetten fogyott a benzin, nyersolaj, szén és fa, éppen úgy, mint a többi nyersanyag. Kun Bélák még májusban úgy rendelkeztek, hogy az országban lévő kis készletek minden körülmények között félreteendők a cséplésre, hogy az idej termés feldolgozása biztosítva lehessen. Ez a rendelkezés azonban éppen úgy, mint a proletárdiktatúra többi parancsai, csak papíron vált valóra, mert annak betartásával senki nem törődött, legkevésbé maguk a népbiztosok, akik egy lépést sem tettek gyalog, folyton autóztak és így természetesen felémesztettek minden meglévő benzin- és nyersolajkészletet. A hazai széntermelés rendkívül pangott, dicséretére a mindent megváltó »szocialis termelés« eredményének, fa pedig egyáltalában nem volt, mert a legfontosabb termővidékek idegen impériumok alá

kerültek. Elérkezett a cséplésszolgáltatnak be, mert nem ideje. Ekkor a szocializált birtokosok és a kiscgazdák tömegesen anyagot.

A tavalyi liszt az utolsó dekáig elfogyott már és mivel legális uton az ország lakossága kénytelen pótláshoz kénytelen a gazdától kikapkodás keletkezett, papíron mindenkinél kiutaltak horribilis mennyiségű anyagot, de valóságban csak elenyésző kis részük volt képes az utalványokat beváltani.

Multak a hetek és a learatott termés még mindig keresztekben állott a szántóföldeken, kitéve az idő viszontagságainak, a rothadásnak és megsemmisülésnek. Közben bekövetkezett a kommun várya-várt bukása, de azóta sem történt üdvös segítség arra nézve, hogy a cséplőgépek megindulhassanak. A nagybirtokok még valahogy kerületön szereztek maguknak valami anyagot a cséplőgépek megindítására, de a kis- és középgazdák képtelenek voltak erre.

Szeptember közepe táján végül, mikor csakis a helyi hatóságok által dön látták, hogy minden igyekezetükkiállított »örlési tanusítványok« alaphiábavaló, fűtőanyagot úgy sem kapják örölheték fel a gabonát és a nak, a Dunántulon és az Alföld megmennyiben a munkadíjat a fél termaradt részén behordták a le-mészetben örlési vámként fizette meg, kaszált gabonát úgy, ahogyyug annak 15%-át a molnár kénya földeken állott, keresztelen volt maximális áron beszoaláltakben. Most az a helyzet, hogytatni a Haditerménynek. Ma mind-a paraszt saját és családja szükség-ez nem így történik. A budapesti letét kézzel kiesépel, a többi pedigmalmok hetek óta, ugyszólván ki-a községek ellátásai veszik megvétel nélkül állanak, ugyszintén a természetesen méregdrága áron. Mi-vidékiek is, kivéven a vízi- és szél-dön a Haditermény bizományosaimalmokat. Az ok, a tüzelőhiány. A megjelentek a járásokban a gabona-vidéki malmok az örlésre behozott termést összeszedni, a gazdák vas-gabonából tetszés szerinti vámot villával fogadták őket és kiellenet-vesznek le, pénzért egyáltalában nem ték, hogy egy szem búzát sem dolgoznak és ugvanvira meg-

sarcolják a fogyasztókat, A vidéki malmokban ilyen feltételek, hogy azoknak az amugy islek mellett még valami kevés munka horribilis áron megvásárolják. A lakosság saját szükségletéről gabonájuk mire lisztnek biztosítása végett kénytelen minlesz, a duplájába kerül. Terden zsarolásnak magát alávetni. Ez természetesen az őrlési vám 15%-ának szemből a fővárosi malmok kibeszolgáltatásáról szó sincs, ezt avétel nélkül állnak, nem dolgoznak. Az molnárok saját szükségletüknek feleket elsősorban a felhozatal teldezésére tartják fenn, ha pedig mégis szünetelése, ezenkívül ezenkívül is felesleg mutatkoznék, azt azonban ott áll a széninség uzsoraáron eladják suba alatt a kör-veszedelme is, úgy hogy ha nyéken, ha ugyan előbb a helyi határolna is gabonafelhozatal, tóságok nem foglalják azt le az ot-akkor is csak legfeljebb egytani ellátatlanok számára. A vidékikét malom dolgozhatnak, gőzmalmokban mindezeket kívül még mert a kormány képtelen egészen különös dolgok történnek, rendelkezésükre bocsátani. Nem egy olyan malom van, amely a szükséges szénét. A budapesti természetben fizetett őrlesi vá-pesti malmok a csőd szélén állnak. mon kívül még tüzelőanyagot a kommun alatt igen nagy vesztesé is követel az őröltetőtől ésgek érték a vállalatokat, alig dolgoz több helyen ezt a zsarolást maguktak és munkásaikat fizetniök kellett, a hatóságok szankcionálják. Így volt ha pedig üzemben voltak, a termé Ceglédén is, ahol maga a főszolgá-lésért pénzt nem kaptak. A budapesti bíró rendelte el, hogy minden nagymalom, melyek már minden termétermázsa gabona őrölte-talékjukat felemésztették, most abban tésért a felek kötelesek egyreménykednek, hogy a megszállott termázsa tüzelőfát a malombarületen, a háboru idejében összevása beszállítani, ezért a malomról kis malmok jövedelme rekomp-20 korona térítést tartozikpenzálja őket némileg a veszteségek a félnek fizetni mázsán-ért. Ez a sivár reménykedés azonban ként, ugyanakkor, amidőn aligha mentheti meg a fővárosi malmokat. egy q fa forgalmi árma ma 140 —160 korona között válto-kozik.